

Liite 4. Biosfäärialueen nettijuttu

Pohjois-Karjalan biosfäärialue - North Karelia Biosphere Reserve ...

Julkaisija: Elmiira Papinniemi · 16. heinäkuuta 2018 ·

LUPIININ HÄVITTÄMISESSÄ TULOKSIA JUURTEN POISTOLLA

"Töitä on tehty tosissaan", toteaa Jäkkilän perinnemaisemayhdistyksen puheenjohtaja Arvo Ohtonen esitellessään mökkipihansa ympäristöä Luutalahdessa Joensuun Tuupovaarassa. Lupiinin kukintoja ei näy yhtään, vaikka muutama vuosi sitten niitä oli vielä reilusti. Lupiinin hävittämisen Ohtonen aloitti jo vuonna 2012 niittämällä kasvia ennen siementen kypsymistä. Merkittävimmät tulokset alkoivat näkyä kuitenkin vasta paljon myöhemmin, kun aloitettiin poistamaan myös juuria vuonna 2015.

Lupiini leviää tehokkaasti siemenistä, mutta pystyy lisääntymään myös juuriensa avulla. Niitolla voidaan hillitä leviämistä, mutta koko kasvuston poistaminen sen avulla on lähes mahdotonta. Myös juurien irrottamisella lupiinin poisto on monivuotinen projekti, sillä kasvin siemenet säilyvät maassa "siemenpankissa" vuosia.

"Nyt nypitään yksi kerrallaan uudet pois", kertoo Ohtonen. Vaikka kukintoja ei näy nousee aiemmin levinneistä siemenistä ja mahdollisista juuren pätkestä yhä joitakin lehtiä kesässä.

Näyttävästä kukinnostaan tunnettu lupiini eli viralliselta nimeltään komealupiini on vieraslaji, joka muuttaa valtaamansa alueen alkuperäistä eliölajistoa. Lupiini rehevöittää maaperää, sillä se kykenee sitomaan tyypeä suoraan ilmasta juurinystyröidensä avulla. Maan runsas ravinnepitoisuus taas luo suotuisat olosuhteet voimakkaasti kasvaville lajeille ja heikentää esimerkiksi niukkaravinteisissa maissa viihtyvien harvinaistuvien niittykasvien elinmahdollisuuksia.

Komeasti kukkiva lupiini houkuttelee pölyttäjiä ja kilpailee niistä alkuperäisten lajien kanssa. Myös perhoskantojen on havaittu pienenevän toukille suotuisten isäntäkasvien ja aikuisille perhosille soveltuvien mesikasvien määrän vähentyessä. Lupiini sisältää lisäksi myrkyllisiä alkaloideja.

Lupiini on tuotu Pohjois-Amerikasta Eurooppaan koriste- ja rehukasviksi 1800-luvun alkupuolella. Suomessa kasvin havaittiin karanteen viljelyksiltä ensimmäisen kerran vuonna 1895. Nyt lupiini on yleinen karkulainen laajalti Euroopan keski- ja pohjoisosissa ja se luokitellaan haitalliseksi vieraslajiksi useiden Euroopan maiden lisäksi Etelä-Australiassa sekä Uudessa-Seelannissa.

Kuvissa: Ohtosen mökkipiha tänä kesänä ja lähtötilanne vuonna 2011. Vielä löytyi pihasta ainakin yksi lupiinin alku poistettavaksi.

Kuvissa: Ohtosen mökkipiha tänä kesänä ja lähtötilanne vuonna 2011. Vielä löytyi pihasta ainakin yksi lupiinin alku poistettavaksi.

